

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for
forvaltningsrevisjon
og eierskapskontroll
2025-2028
Overhalla kommune

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Om eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper. Kontrollen kan rette seg mot kommunens eierrepresentant i et selskap, eller gjennomføres som en generell kontroll av kommunens rutiner for eierstyring.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget har i løpet av 2024 laget denne planen for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Planen gjelder hele valgperioden og til og med første år ut i neste periode, som er 2028.

Risikobildet i kommunen vil endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner. For å ta høyde for dette, har kontrollutvalget prioritert flere områder enn det har ressurser til å undersøke.

Planen bygger på en risiko- og vurderingsvurdering av kommunens og de kommunale eierskapers virksomhet. Med kommunale eierskap mener vi selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, innspill fra elderåd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsrådet, samt innspill fra hovedtillitsvalgte og fra hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser, med 1000 timer over 4 år. Dette gir ca. 250 timer. Pr. år

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før forvaltningsrevisjonen kan påbegynnes. Etter at forvaltningsrevisjonen er gjennomført, leverer revisor endelig rapport til kontrollutvalget. Kommunedirektøren får alltid anledning til å uttale om rapporten før den behandles i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapporter fra forvaltningsrevisjon fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalgets skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp. Kontrollutvalget rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan i enkelte tilfeller gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversiktene på neste side. Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll inneholder også vinklinger og risikobilde til hva prosjektene kan gi svar på. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene, og innspill fra kontrollutvalget. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Plan for forvaltningsrevisjon - prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Prioritert område/selskap	Forslag til tema/vinkling/innretning
Informasjonssikkerhet/digitalisering	<p>Sannsynligheten for ondsinnede handlinger mot IKT-systemer er økende i samfunnet. Kommunene er komplekse organisasjoner som er avhengig av IKT på de fleste områder. Hvis IKT-systemet rammes av en hendelse som setter det ut av funksjon, er konsekvensen at kommunens virksomhet blir skadelidende på ulike måter. Økende grad av digitalisering gir effektive løsninger, men det kan være sannsynlig at bevisstheten omkring IKT-sikkerhet ikke er til stede i hele organisasjonen. Bruk av teknologi er viktig i en omstilling av kommunen, men det gir utfordringer i forståelse av bruk og ressursbruk på testing av teknologi som ikke har ønsket nytteverdi. Namsos er vertskommune for Overhalla på IKT-tjenester</p>
Risiko og styring interkommunalt samarbeid, tjenesteleveranse	<p>Overhalla deltar i ulike samarbeid. Samarbeid i eksempelvis vertskommuneløsninger kan gå på bekostning av kommunens kontroll og styring med tjenestene. Dette kan medføre en risiko for kommunen. Avstanden til tjenesten kan øke, kommunen ikke får tilstrekkelig kunnskap om tjenestene til å vurdere om de er tilstrekkelige eller at de utvikler seg i en retning som en ikke ønsker eller er tjent med. Det lages samarbeidsavtaler, men det er en risiko for at avtalene ikke er tilstrekkelige for å følge opp internkontrollansvaret og om samarbeidet virkelig dekker det behovet som var tenkt. Kommunesamarbeid kan bidra til å sikre viktige tjenester, nødvendig kompetanse og redusere sårbarhet. Overhalla har ulike samarbeid. I årsrapporten 2023 gjengis følgende samarbeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Namsos kommune er vertskommune for barnevern, PPT, NAV, kommuneoverlege, legevakt, lønn og regnskap og IKT. - Overhalla er vertskommune for landbruk og natur, som er en felles tjeneste for Overhalla og Grong. - Grong kommune er vertskommune for brannmannskapene i det felles brann- og redningsvesenet i Grong, Overhalla og Høylandet.
Saksbehandling, sikring av tidlig deltagelse og medvirkning fra lovpålagte råd er viktig i saker som berører disse, spesielt i planverk.	<p>Eldres råd, ungdomsråd og råd for personer med nedsatt funksjonsevne er lovpålagte organ i kommunene. De skal kunne uttale seg om saker som berører brukergruppene. Det er viktig at det er rutiner og praksis som sikrer reell deltakelse og medvirkning. Hvordan er dette etablert og fungerer det?</p>
Arkiv og postrutiner, tidsfrister og saksbehandling	<p>For innbyggerne er det generelt av essensielt grunnleggende betydning at kommunen overholder bestemmelsene i arkiv-, offentlig- og forvaltningsloven, med forskrifter. Sikring av dokumentasjon, innsyn, at tidsfrister for svar og saksbehandling overholdes er viktige punkter. Gis</p>

	det f.eks. foreløpige svar hvis saker ikke avgjøres uten ugrunnet opphold?
Offentlige anskaffelser , bestiller- og anbudskompetanse	I utgangspunktet skal alle anskaffelser gjøres ved innhente av to eller flere tilbud. Nødvendig bestillingskompetanse er avgjørende for å få gode tilbud. Anskaffelser over terskelverdiene i lov og forskrift angir klare beskrivelser hvordan anskaffelser skal skje. Anskaffelser under terskelverdiene kan utgjøre en risiko e kommunens egne reglement, retningslinjer rutiner og evt. inngåtte rammeavtaler med utgangspunkt i konkurranse ikke følges.
Namas Vekst AS	Utgjør en viktig tjeneste for kommunen og har tett kontakt med NAV. Det er risiko knyttet til økonomistyring fra kommunens side og om tjenestebehov.
Forurensing og forsøpling; kommunens tilsynsansvar og som forurenser	Kommunen må forholde seg til Forurensingsloven både som tilsynsmyndighet og forurenser. Overhalla gjennomførte i 2020 en undersøkelse på forurensingslokaliteter og som ga slike anbefalinger: <i>-Kommunen bør vurdere om det er behov for å etablere system for å oppdage forurensningslokaliteter</i> <i>- Kommunen bør vurdere om det målrettede arbeidet innen forurensning svarer til kommunens målsettinger innen miljø</i> En forvaltningsrevisjon kan si noe om hvordan kommunens tilsynsansvar fungerer og om kommunens målrettede innen forurensing.
Sykefravær-/nærværarbeidet	Sykefravær er en risiko i kommunene. Sykefraværet har en kostnad, og den konsekvens at tjenestene ikke blir bemannet med riktig og tilstrekkelig kompetanse. Sykefraværet kan påvirke kontinuitet, effektivitet og være en belastning for brukere og kollegaer. Det kan medføre at det ikke er nok personell i skolen til å gi spesialundervisning, at saksbehandling blir forsinket og at andre ansatte må jobbe overtid med den belastningen det kan medføre. Helse, miljø og sikkerhet er også et tema knyttet til vold i både oppvekst- og helsesektoren. Kommunen har gjort tiltak med nærvær og oppfølgingstiltak for å fremme arbeidsmiljøet. Dette er et risikodempende tiltak.
Vannforsyning; oppfølging og gjennomføring av planverk og vedtak(ut i valgperioden)	Manglende fokus eller ressurser innen vann og avløp, kan få store konsekvenser. Manglende vann eller vann av dårlig kvalitet blir raskt prekært, og et aldrende ledningsnett og gamle anlegg er sårbart. Dersom store deler av det rensede vannet går til lekkasje, er dette lite økonomisk og legger press på anleggene. Kontrollutvalget har gjennomført besøk, fått orientering om kommunens vannforsyning og merket seg at det er i gang et arbeid for bedre vannforsyningen og sikkerhet. En forvaltningsrevisjon mot slutten av planperiode(2027-2028) kan være hensiktsmessig.

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden 2020-2024:

- Elevenes psykososiale miljø
- Tverrfaglig samarbeid sårbare barn og unge
- Geoteknikk
- Internkontroll i pleie og omsorg

Plan for eierskapskontroll - prioriterte områder for eierskapskontroll

Prioritert selskap	Forslag til spørsmål/vinkling/innretning
Mange eierskap, generell eierstyring	Skjer eierstyringen i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring?
Namas Vekst AS	Utgjør en viktig tjeneste for kommunen og har tett kontakt med NAV. Det er risiko knyttet til økonomistyring fra kommunens side. Hvordan er eierstyring etter omdannelse til konsern/holding?